

Provádění trestného činu jednou či více osobami

V případě, že se k provádění trestného činu jednou či více osobami připojí teprve v jeho průběhu další osoba, bude se jednat o postupné (sukcesivní) spolupachatelství. Při tomto typu spolupachatelství, kdy spolupachatel se účastní v době, kdy pachatel již trestný čin částečně vykonal (např. provedl akty tvořící složku pokračování v krádeži), je spolupachatel odpovědný jen za tu část, které se účastnil, pokud tu jsou objektivní podmínky, tedy společné jednání, a též podmínka subjektivní, tedy úmysl spáchat trestný čin společným jednáním. Za jednání vykonané dříve nemůže být pozdější spolupachatel trestně odpovědný.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 7 Tdo 327/2020-2910, ze dne 13.5.2020)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání právnické osoby S., IČ: XY, se sídlem XY, proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 30. 10. 2019, sp. zn. 3 To 144/2018, v trestní věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 52 T 5/2018 tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněné právnické osoby S. odmítá.

Z odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2018, č. j. 52 T 5/2018-2626, byla obviněná právnická osoba S., uznána vinnou v bodě 2. zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a odsouzena podle § 18 odst. 1, 2 zákona č. [418/2011](#) Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen TOPO), § 67 odst. 1, § 68 odst. 1 tr. zákoníku k peněžitému trestu v celkové výši 2 000 000 Kč. Týmž rozsudkem bylo rozhodnuto o vině a trestu obviněných M. V., J. F., J. Č. a B. O. O náhradě škody bylo rozhodnuto podle § 229 odst. 1 tr. ř.

2. Obviněná právnická osoba se podle skutkových závěrů soudu prvního stupně dopustila uvedeného zločinu v bodě 2. v podstatě tím, že ačkoliv věděla (prostřednictvím svého jednatele obviněného M. V.), že nárok na výkupní ceny za vyrobenou elektřinu z fotovoltaických zdrojů uvedených do provozu v roce 2010 byl získán neoprávněně v rozsudku popsáným protiprávním jednáním, neboť ve skutečnosti fotovoltaická elektrárna v Bystřici pod Hostýnem nebyla po technologické stránce související s výrobou elektrické energie ze slunce dokončena ani k datu 7. 12. 2010, kdy nabyla právní moc udělená licence č. XY, tak od 1. 1. 2012 využila omylu, ve který byli uvedeni pracovníci Energetického regulačního úřadu (dále jen ERÚ) rozhodující o udělení licence, a zamlčela tyto podstatné skutečnosti společností, které vyrobenou elektrickou energii ze slunce od ní vykupovaly, a od 1. 1. 2012 do konce října 2017 si neoprávněně nárokovala vyplácení podpory přímého výkupu podle předkládaných faktur o vyrobené elektrické energii, takže za období od 1. 1. 2012 do konce října 2017 se obohatila o částku ve výši 37 395 625,82 Kč, čímž byla způsobena škoda v uvedené výši, která byla poškozeným společností refinancována jednak od spotřebitelů elektřiny, jednak vyrovnávacími platbami od ostatních distribučních společností a dále z dotací státního rozpočtu České republiky, přičemž od listopadu 2017 po dobu předpokládané životnosti fotovoltaické elektrárny, tzn. do konce roku 2030, by dále došlo k jejímu obohacení o částku ve výši okolo 104 000 000 Kč, a tím i ke způsobení škody ve stejné výši.

3. Rozsudek soudu prvního stupně napadli odvoláními obviněná právnická osoba S., obvinění M. V., J. F., B. O., poškozená společnost OTE, a. s., a státní zástupce ve prospěch obviněného M. V. a v neprospěch obviněných J. F., J. Č. a B. O. Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 30. 10. 2019, č. j. 3 To 144/2018-2769, z podnětu odvolání obviněného M. V. a státního zástupce částečně zrušil napadený rozsudek, a to ve výroku o trestu ohledně obviněného M. V. a znovu o jeho trestu rozhodl. Podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání obviněné právnické osoby S., obviněných J. F., B. O., poškozené společnosti OTE, a. s., a odvolání státního zástupce podané v neprospěch obviněných J. F., J. Č. a B. O.

4. Proti rozsudku soudu druhého stupně podala obviněná právnická osoba S., prostřednictvím obhájce dovolání, v němž uplatnila dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. Nesprávné právní posouzení spatřuje v tom, že její trestní odpovědnost je dovozována zcela neoprávněně, v rozporu se zákonem a zásadou zákazu retroaktivní aplikace norem trestního práva. Z obžaloby je zřejmé, že jádro toho, co je jí kladeno za vinu, se zcela jednoznačně odehrálo již na přelomu let 2010 a 2011, a tedy před nabytím účinnosti TOPO 1. 1. 2012. Do té doby české trestní právo umožňovalo dovozovat trestní odpovědnost toliko vůči fyzickým osobám. Dovožovat trestní odpovědnost právnické osoby za jednání, ke kterému došlo do 31. 12. 2011, je principiálně vyloučeno. V tomto směru odkázala na právní názor Nejvyššího státního zastupitelství v obdobné věci (2 NZT 49/2017), podle něhož samotný fakt, že obviněná právnická osoba pokračuje ve fakturaci vyrobené a do distribuční sítě dodávané elektřiny i po 1. 1. 2012, je ke vzniku její trestní odpovědnosti, jakožto provozovatele fotovoltaické výroby, nedostačující. Za dané situace měla být zproštěna podle § 226 písm. b) tr. ř. Pokud soudy odkazovaly na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 916/2018, není tato jejich argumentace přiléhavá, neboť Nejvyšší soud se s namítanou problematikou retroaktivity v uvedeném rozhodnutí explicitně nezabýval a důvody odmítnutí dovolání spočívaly v jiných aspektech. Je třeba uvážit, že zákaz retroaktivity je jedním z nosných principů chráněných přímo v ústavní rovině. Stejně jako ve věci vedené u Nejvyššího státního zastupitelství pod sp. zn. 2 NZT 49/2017, z popisu skutku vyplývá, že obviněná právnická osoba měla po 1. 1. 2012 využít omylu vyvolaného protiprávním jednáním jiné osoby v roce 2010 či 2011. Z odůvodnění rozhodnutí soudů obou stupňů přitom dostatečně vyplývá, že zásadní význam má to jednání, k němuž došlo před 1. 1. 2012 a s pomocí něhož byli uvedeni v omyl pracovníci ERÚ a společnost E. ON Distribuce, a. s. Pro správné vyhodnocení její trestní odpovědnosti je tedy nezbytné přiřazení správného významu jednotlivým krokům pachatele při páchání jeho trestné činnosti a správné nazírání na skutek a trestný čin pachatele.

5. Následně se s odkazem na judikaturu a komentářovou literaturu zabývala obecným výkladem pojmu skutek a dílčí útok pokračujícího trestného činu. V případě trestné činnosti spočívající v podvodném vylákání licence pro výrobu elektřiny a v podvodném uzavření smlouvy s distributorem elektřiny před 1. 1. 2012, jakož i v navazujícím vylákání finančních částek z titulu neoprávněného garantování výkupních cen elektrické energie, je nutno jako jediný skutek v hmotně právním pojetí chápat jednání pachatele, které zahrnuje podvodné vylákání licence pro výrobu elektřiny, sjednání smlouvy s distributorem a postupné neoprávněné vylákání a převzetí veškerých plateb v období až dvacet let. Jde o jediný skutek, kde až souhrn všech jednotlivých kroků naplňuje skutkovou podstatu trestného činu podvodu. Rozhodujícím, kauzálním jednáním pachatele z hlediska naplnění následku trestného činu je podvodné vylákání licence a podvodné uzavření smlouvy s poškozeným distributorem, když jednání je fakticky dokončeno uzavřením smlouvy. V tomto okamžiku je distributor definitivně uveden v omyl, když od tohoto okamžiku je povinen hradit pachateli za dodanou elektrickou energii zvýhodněné výkupní ceny. Toto jednání bylo pachatelem spácháno před 1. 1. 2012. Pravidelné vystavování a zasílání faktur distributorovi po 1. 1. 2012, nelze chápat jako dostatečně významné z hlediska naplnění následku trestného činu. Množství vyrobené a dodané elektřiny je měřeno technickým zařízením distributora, takže ten ví a může si zkontrolovat, kolik elektřiny mu pachatel v určitém měsíci dodal a jakou částku je povinen za dodanou elektřinu

zaplatit. Vystavení faktury je úkon významný především z hlediska účetnictví a daňových povinností. Vyúčtováním a sestavením výkazu již nedochází k uvedení v omyl ani k udržování omylu distributora a samotná fakturace proto nemá kauzální vliv na způsobení škody. Nelze dospět k závěru, že by pachatel právě a jen s pomocí fakturace využil omylu distributora k vylákání zvýhodněné kupní ceny, když tuto cenu je distributor povinen platit již na základě dříve uzavřené smlouvy. Z tohoto důvodu absentuje příčinná souvislost mezi fakturací a následkem. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tz 215/99 konstatovala, že u tohoto typu trestné činnosti vzniká škodlivý následek nikoliv na základě vystavených faktur, nýbrž na základě jednání pachatele, k němuž v tomto případě došlo již v roce 2010 a 2011, přičemž toto jednání nelze od dalších částí skutku jako celku oddělit. Neoprávněné měsíční fakturování nelze považovat za jednotlivé dílčí útoky pokračujícího trestného činu, ale toliko za nedílnou součást jediného skutku, která sama o sobě nenaplnuje znaky trestného činu podvodu. Její trestní odpovědnost je vyloučena z důvodu, že je jí kladeno za vinu spáchání skutku, jehož trestněprávně podstatná část byla spáchána před 1. 1. 2012, tj. před účinností TOPO, a pro takové jednání ji tak nelze trestně postihnout.

6. Závěrem obviněná právnická osoba navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a přikázal soudu prvního stupně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

7. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství se k dovolání obviněné právnické osoby vyjádřil a uvedl, že její dovolací námitky odpovídají deklarovanému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a je nutno je považovat za důvodné. Námitky obviněné jsou v podstatě reprodukci argumentace obsažené v odůvodnění usnesení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 2 NZT 49/2017, které se týká věci skutkově prakticky identické. S argumentací a právními názory uvedenými v citovaném usnesení se plně ztotožňuje. V případě obviněné bylo rozhodujícím kauzálním jednáním pachatele z hlediska naplnění následku trestného činu podvodné vylákání licence a následné podvodné uzavření smlouvy s distributory, přičemž tohoto jednání se ostatní obvinění ve věci dopustili již v letech 2010 až 2011, tj. ještě před účinností TOPO. Nemůže obstát ani konstrukce zvolená nalézacím soudem, podle které obviněná právnická osoba po 1. 1. 2012 využívala omylu, do kterého ERÚ a distributora elektrické energie uvedla jiná osoba. Poukázal na to, že právnická osoba utváří svou vůli a projevuje ji navenek toliko prostřednictvím osob fyzických - svých orgánů, či jiných k tomu povolaných osob. V tomto případě to byl obviněný M. V., který při jednáních nevystupoval sám za sebe, ale činil právní úkony právnické osoby S., jejímž byl jednatelem, a tedy statutárním orgánem. Právnická osoba tak nevyužívala omylu, do kterého poškozené uvedl někdo jiný, ale sama poškozené prostřednictvím za ni jednajících fyzické osoby do omylu uvedla, kdy před 1. 1. 2012 ovšem nemohla za takové jednání být trestně odpovědná. Neobstojí ani úvahy soudu, podle kterých po 1. 1. 2012 pravidelné vystavování faktur, ve kterých byla zahrnuta neoprávněně nárokováná podpora za výrobu energie z obnovitelných zdrojů, je pro současné naplnění všech znaků trestného činu a příčinné souvislosti zásadní. Toto pravidelné vystavování faktur po 1. 1. 2012 a jejich zaslání distributorům nelze chápat jako dostatečně kauzální z hlediska naplnění následku trestného činu podvodu. Šlo pouze o administrativní, resp. účetní operaci vyplývající z existence obchodního vztahu, kdy výše fakturované částky byla předurčena předcházejícím podvodným jednáním spáchaným před 1. 1. 2012. Vystavením faktury tak již nedocházelo k uvedení v omyl ani k udržování v omylu. Distributor byl podle již dříve uzavřené smlouvy povinen zvýhodněnou cenu za odebranou elektrickou energii zaplatit, a to bez ohledu na zaslání fakturaci. Proto absentuje příčinná souvislost mezi pouhou fakturací a následkem. Trestní odpovědnost obviněné právnické osoby S., je v předmětné věci vyloučena, neboť trestněprávně podstatná a rozhodující část skutku kladeného jí za vinu byla spáchána před 1. 1. 2012, tj. před účinností TOPO, a její dovolací námitky jsou proto důvodné.

8. Závěrem státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudu druhého stupně a přikázal mu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

9. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř.], bylo podáno obviněnou právníčkou osobou jako osobou oprávněnou prostřednictvím obhájce [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.). Dovolání obsahuje i obligatorní náležitosti stanovené v § 265f odst. 1 tr. ř. Dále Nejvyšší soud shledal, že dovolání obviněné je zjevně neopodstatněné.

10. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

11. Z dikce uvedeného ustanovení plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním vytýkat výlučně vady hmotně právní. Zpochybnění správnosti skutkových zjištění do zákonem vymezeného okruhu dovolacích důvodů podle § 265b tr. ř. zahrnout nelze. Soudy zjištěný skutkový stav je pro dovolací soud východiskem pro posouzení skutku z hlediska hmotného práva. Dovolací soud tedy vychází ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn soudy prvního a druhého stupně.

12. V mezích dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze namítat, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoliv o trestný čin nejde, nebo že jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též „jiné nesprávné hmotně právní posouzení“. Rozumí se jím zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

13. Na podkladě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nelze ovšem namítat a ani přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkového stavu ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci ustanovení procesních, nikoliv hmotně právních. Dovolání lze opírat jen o námitky hmotně právní povahy, nikoli o námitky skutkové.

14. Současně platí, že obsah konkrétně uplatněných námitek, o něž se opírá existence určitého dovolacího důvodu, musí věcně odpovídat zákonnému vymezení takového dovolacího důvodu podle § 265b tr. ř., nestačí jen formální odkaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů.

15. Stěžejní námitkou obviněné právnícké osoby je, že její trestní odpovědnost byla dovozena neoprávněně, v rozporu se zákonem a se zásadou zákazu retroaktivní aplikace norem trestního práva. Takto koncipovanou dovolací argumentaci lze pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. podřadit. Obviněná právnícká osoba především namítla, že jádro jednání, které je jí kladeno za vinu, se odehrálo v letech 2010 a 2011, tedy ještě před účinností TOPO, tudíž je vyloučeno dovozovat její trestní odpovědnost za takovéto jednání.

16. Podle § 1 tr. zákoníku je čin trestný, jen pokud jeho trestnost byla zákonem stanovena dříve, než byl spáchán. Tento zákaz retroaktivity podle trestního zákoníku se přitom po přijetí TOPO vztahuje u činů spáchaných za podmínek podle § 8 TOPO i na posuzování trestní odpovědnosti právníckých osob podle TOPO, a to v souladu s § 1 odst. 2 TOPO, neboť tento zákon nemá svoji vlastní úpravu zákazu retroaktivity. Spáchá-li tedy právnícká osoba čin ve smyslu § 8 TOPO před účinností tohoto zákona, nelze její trestní odpovědnost dovozovat. Potud se Nejvyšší soud s argumentací obviněné právnícké osoby shoduje. Je však namístě akcentovat, že dobu spáchání trestného činu je třeba posuzovat v souladu s § 2 odst. 4 tr. zákoníku, podle kterého je čin spáchán v době, kdy pachatel nebo účastník konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat. Není rozhodující, kdy následek nastane nebo kdy měl nastat. Rozhodující je pak doba dokončení jednání (srov. § 2 odst. 2 tr. zákoníku), neboť si lze představit případ, kdy pachatel započne jednání ještě předtím, než nabude účinnosti zákon, který nově stanoví trestnost činu, ale své jednání dokončí až po nabytí jeho účinnosti, a proto může být za tuto část svého jednání trestně postižen (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139.

17. K posouzení, zda odsouzením obviněné právnické osoby došlo k porušení zásady zákazu retroaktivity, je nutné se zabývat tím, zda předmětné jednání bylo dokončeno ještě před účinností TOPO, nebo až po ní. Podle § 48 TOPO nabyl tento zákon účinnosti dnem 1. 1. 2012. Pokud by tedy obviněná právnická osoba dokončila trestný čin ještě před tímto datem, nebylo by možné její trestní odpovědnost dovozovat. V případě trestné činnosti spočívající v podvodném vylákání licence na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a v důsledku toho také v podvodném uzavření smlouvy s distributorem elektřiny před 1. 1. 2012, jakož i v navazujícím postupném vylákání finančních částek na základě nárokování garantovaných výhodnějších výkupních cen elektrické energie, je nutné chápat v hmotně právním smyslu celé toto jednání pachatele jako jediný skutek. To přitom zahrnuje i vylákání veškerých plateb podle takto podvodně uzavřené smlouvy, která se obvykle uzavírala na období dvaceti let, což představuje přibližnou životnost fotovoltaické elektrárny. Jde o jediný skutek, ve kterém souhrn všech jednotlivých kroků naplňuje skutkovou podstatu trestného činu podvodu. Jednání pachatele je fakticky dokonáno uzavřením smlouvy s distributorem, který je tímto definitivně uveden v omyl, ale dokončeno bude až vystavením poslední faktury na závěr období, na které byla smlouva s distributorem uzavřena, tedy po již zmiňovaných dvaceti letech. Proto je v situaci, kdy ještě neuplynulo období, na které byla smlouva s distributorem uzavřena, správná kvalifikace takového jednání jako zločin podvodu dílem dokonáný a dílem nedokonáný ve stadiu pokusu. V nyní projednávané věci je obviněná právnická osoba propojená s hlavním pachatelem (M. V.) i tím, že po celou dobu je on jejím jednatelem. Tento hlavní pachatel navodil protiprávní stav a podvodným způsobem získal ještě před 1. 1. 2012 pro obviněnou právnickou osobu licenci na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a smlouvu s distributorem elektřiny na dvacet let. Následně začala obviněná právnická osoba pravidelně fakturovat distributorovi za dodanou elektřinu a v tomto jednání pokračovala i po 1. 1. 2012. Činila tak v době, kdy ještě nebyla trestně odpovědná a rovněž tak i v době, kdy již její trestní odpovědnost vznikla na základě nabytí účinnosti TOPO.

18. V případě, že se k provádění trestného činu jednou či více osobami připojí teprve v jeho průběhu další osoba, bude se jednat o postupné (sukcesivní) spolupachatelství. Při tomto typu spolupachatelství, kdy spolupachatel se účastní v době, kdy pachatel již trestný čin částečně vykonal (např. provedl akty tvořící složku pokračování v krádeži), je spolupachatel odpovědný jen za tu část, které se účastnil, pokud tu jsou objektivní podmínky, tedy společné jednání, a též podmínka subjektivní, tedy úmysl spáchat trestný čin společným jednáním. Za jednání vykonané dříve nemůže být pozdější spolupachatel trestně odpovědný (srov. Systém československého trestního práva, Solnař, V., Fenyk, J., Císařová, D. Základy trestní odpovědnosti, podstatně přepracované a doplněné vydání, Praha: Lexis Nexis, Nakladatelství Orac, 2003, str. 358- 359 a přiměřeně též rozh. č. 11/83 Sb. rozh. tr.).

19. Obviněná právnická osoba v nyní projednávané věci využila protiprávního stavu, který předtím, než nabyla trestní odpovědnosti, navodil její jednatel (dnes již odsouzený M. V. za pomoci odsouzených J. F., J. Č. a B. O.) a v úmyslu se obohatit svým jednáním při postupném dokončování trestného činu podvodu po 1. 1. 2012 tak přistoupila k jeho pachatelství ve smyslu tzv. sukcesivního spolupachatelství. Jednáním již odsouzených fyzických osob došlo k uvedení v omyl ERÚ a distributora elektrické energie ohledně data stavební dokončenosti fotovoltaické elektrárny a tím možnosti požadovat státem garantované výhodnější výkupní ceny vyrobené elektrické energie z obnovitelných zdrojů. K tomuto vyvolanému omylu následně přistoupila obviněná právnická osoba poté, co nabyla trestní odpovědnosti, využila jeho existence a postupně se neoprávněně obohacovala na základě jednotlivých měsíčních fakturací a tím dokončovala trestný čin podvodu, čímž naplňovala i společný úmysl s hlavním pachatelem, odsouzeným M. V. Před 1. 1. 2012 tak sice byl trestný čin podvodu dokonán, avšak nebyl ještě dokončen. Jeho celé dokončení by nastalo až po poslední

fakturaci po ukončení smlouvy koncem roku 2030. Následnou fakturaci obviněné právnické osoby distributorovi elektrické energie za její dodávku je tak namístě posuzovat jako jednání navazující na uvedení v omyl před 1. 1. 2012, kdy po tomto datu obviněná právnická osoba zcela vědomě participovala na již vyvolaném omylu a je tedy od tohoto data trestně odpovědná za dokončování trestného činu podvodu. Jak správně uvedl soud prvního stupně, skutkovou podstatu trestného činu podvodu lze naplnit i tím, že se využije již nastalého omylu, k čemuž zákonitě dochází poté, co byl předmětný subjekt v omyl uveden jiným subjektem, v tomto případě již shora zmiňovanými odsouzenými fyzickými osobami. Postupnou fakturaci za dodávky vyrobené elektrické energie přitom nelze, jak ve své dovolací argumentaci tvrdí obviněná právnická osoba, považovat za pouhou účetní operaci. Fakturace byla aktivním a cíleným jednáním obviněné právnické osoby směřujícím k dokončování trestného činu podvodu a byla obligatorní podmínkou k tomu, aby jí byla zvýhodněná výkupní cena elektřiny vyplácena, neboť bez fakturace by distributor přes uzavřenou smlouvu sám od sebe neproplácel dodanou elektrickou energii a v její ceně obsažené zvýhodnění. Vystavování a zaslání předmětných faktur obviněnou právnickou osobou distributorovi elektrické energie je tak namístě posoudit jako zásadní jednání k naplnění objektivní stránky trestného činu podvodu směřující jeho postupnému dokončování. V tomto lze pro stručnost dále odkázat na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, který se námitkou retroaktivity zevrubně zabýval a Nejvyšší soud se s jeho závěry ztotožnil (viz str. 57-63 odst. 190-201 rozsudku soudu prvního stupně), přičemž argumentaci soudu prvního stupně ohledně otázky retroaktivity potvrdil i soud odvolací (viz str. 9 odst. 12 rozsudku soudu druhého stupně).

20. Rovněž je namístě akcentovat, že soud prvního stupně správně posoudil neoprávněné obohacení obviněné právnické osoby až od 1. 1. 2012, tedy až od účinnosti TOPO, kdy nabyla trestní odpovědnosti, a ani v tomto ohledu proto nelze shledat v postupu soudu prvního stupně pochybení. Pouze na okraj lze doplnit, že obviněná právnická osoba ve své dovolací argumentaci odkazovala především na závěry usnesení Nejvyššího státního zastupitelství ve skutkově obdobné věci pod sp. zn. 2 NZT 49/2017. Stejně jako soud prvního stupně se však Nejvyšší soud s argumentací a závěry Nejvyššího státního zastupitelství z tohoto usnesení nemohl ztotožnit, a to právě s ohledem na výše uvedené. Je tedy namístě uzavřít, že předmětné podvodné jednání sice bylo dokonáno již před 1. 1. 2012, ale nebylo dokončeno a jeho dokončování fakticky probíhalo až postupně jednotlivými fakturacemi každý měsíc, kdy obviněná právnická osoba pravidelně zasílala distributorovi faktury a na základě nich získávala zvýhodněnou výkupní cenu elektřiny, u které si byla vědoma, že na ni v dané výši nemá nárok právě s ohledem na předchozí uvedení v omyl a podvodné získání licence. Obviněná právnická osoba je tak za jednání po 1. 1. 2012 trestně odpovědná a v nyní projednávané věci jejím odsouzením nedošlo k porušení zásady zákazu retroaktivity. Protože rozhodnutí soudů prvního a druhého stupně neobsahují namítané pochybení, dovolací námitku obviněné právnické osoby shledal Nejvyšší soud zjevně neopodstatněnou.

21. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. je dán, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Jelikož Nejvyšší soud shledal dovolání obviněné právnické osoby zjevně neopodstatněným z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., pak je namístě jej shledat zjevně neopodstatněným i z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř.

22. Obiter dictum je namístě poznamenat, že obviněná obdobné námitky uplatnila již v rámci své obhajoby před soudem prvního stupně, stejně jako v rámci svého odvolání. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, z něhož vyplývá, že opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudy prvního a druhého stupně, se kterými se soudy obou stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly, jde

zpravidla o dovolání, které je zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

23. Protože napadené rozhodnutí netrpí vytýkanými vadami, Nejvyšší soud dovolání obviněné právnické osoby odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [„Tvrzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)
- [Právní styk s cizinou](#)
- [Právní styk s cizinou \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání do ciziny \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zneužití postavení v obchodním styku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)